

พัฒนาการการทำงาน ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ของอำเภอจอมพระ จังหวัดสุรินทร์

จินดา พรหมทา* ท.บ. , ส.ม. (ทันตสาธารณสุข)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาพัฒนาการการทำงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในโรงเรียนประถมศึกษา ตามโครงการสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย ตั้งแต่ปี 2550-2558 เก็บข้อมูลจากแบบบันทึกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องแบบประเมินผลตนเองของแต่ละโรงเรียน แบบสอบถามเรื่องพฤติกรรมกรบริโภคของเด็ก รายงานงบประมาณจากหน่วยงานสาธารณสุข แบบบันทึกองค์การบริหารส่วนตำบลเรื่องการจัดสรรงบประมาณส่วนท้องถิ่น แบบบันทึกกิจกรรมการแปรงฟันในโรงเรียน การควบคุมการจำหน่ายนมและเครื่องดื่มในโรงเรียน ผลการตรวจสุขภาพช่องปากเด็ก ผลการศึกษาพบว่า โครงการเครือข่ายเด็กไทยไม่กินหวานและโรงเรียนคู่หูส่งเสริมทันตสุขภาพปี 2550-2551 มี 18 โรงเรียนจากทั้งหมด 41 โรงเรียนสมัครเข้าร่วม สมาชิกเครือข่ายไปศึกษาดูงาน ได้รับการพัฒนาศักยภาพและทำกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพร่วมกันตามความต้องการของเครือข่าย ต่อมาโครงการเครือข่ายเด็กไทยฟันดีระดับอำเภอปี 2552-2553 และระดับตำบลปี 2554-2558 สร้างแรงจูงใจให้โรงเรียนพัฒนาโครงการในพื้นที่โดยการจัดการความรู้ มีสมาชิกครบทุกโรงเรียน แบ่งเครือข่ายให้เล็กลงเป็นเครือข่ายระดับตำบลครบทั้ง 9 ตำบล มีกิจกรรมส่งเสริมทันตสุขภาพที่ดีขึ้นคือ การแปรงฟันหลังอาหารกลางวันอย่างเป็นระบบร้อยละ 95.1 โรงเรียนมีการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมทันตสุขภาพนักเรียนเพิ่มขึ้น ร้อยละนักเรียนที่มีฟันแท้ผุลดลง ได้รับงบประมาณการจัดอบรมเพิ่มขึ้นทั้งจากหน่วยงานสาธารณสุขและจากส่วนท้องถิ่น คือ กองทุนสุขภาพตำบล

คำสำคัญ : ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เครือข่ายส่งเสริมทันตสุขภาพ กองทุนสุขภาพตำบล โรงเรียนประถมศึกษา

Development of Oral Health Promotion Programme in Primary schools, based on the bureau of dental health, in Chomphra district, Surin Province.

Jinda Promtha* D.D.S., M.P.H.

Abstract

This is a study of a development of oral health promotion programme in primary schools, which was based on the Bureau of Dental Health programme, between 2007 and 2015. Data was collected from network participation record, school self-evaluation record, children eating behavior questionnaire, financial budget report from public health agencies, sub-district administrative organization's record about local budget allocation, record of tooth brushing activity at school, controlling the sale of snacks and drinks at school, and oral health examination record. Result showed there were 18 of 41 schools joined the sweet enough project and healthy teeth healthy school network between 2007 and 2008. Network numbers went for field trip, developed their capacity, and created oral health promotion activities accordance with the network requirements. Next, the healthy teeth healthy school network at district level, year 2009-2010 and sub-district level, year 2011-2015, created incentives for schools to develop projects in the area using knowledge management. Every school joined the network. The network was downsize to sub-district level in all 9 sub-district. There was an increasing of oral health promotion activities which were 95.1 per cent of systemic tooth brushing after lunch, an increasing of oral health promoting environment, a reducing of the percentage of students having caries of permanent teeth, and an increasing of financial budget allocation from health agencies and local authority.

Keywords : *Oral Health Promotion, Oral Health Promoting Network, Local health fund, primary school*

* Dental public health department, ChomPhra hospital, Surin province